

Katalikai turi suprasti, kad jų aukos ir pasidavimas dėl katalikų spaudos susigrąžinimo bus malonesnis Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms nudingas, negu pirkimas bažnytinio indy ir net negu bažnytinės apeigos. Pažinti to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atstotų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonų vada, pirmiausia gi kunigai, turi atskirti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių
Rymo Katalikų Švento
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— BIRN —
UTARNINKAIS, KETVERGAIŠ IR
SUBATOMIS.
Metams \$4.50
Užrašyti metams \$5.50
DARBININKAS
866 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VIII, No. 25.

KETVERGAS KOVO 1 D., 1923.

Kaina 4 centai.

PRAMATO GREITĄ EUROPOS KARĄ

PRABĖLO APIE KARĄ

Washington. — Garsusis pro-francūziškas ir pro-lenkiškas laikraštiniukas Frank H. Simonds prabilo, kad Europoje artinasi krizis. Karo debesiai greitai tūstėja ir audra artinasi. Žalbai bliknėja ir perkūnija toli dun-da. Vokiečių įtūžimas išaugo iki to laipsnio, kad greit nebus galima jo išsiliecti sušaukti.

Minėtas autorius rašo, kad francūzai jau neteko vilties gauti kopribuoties iš Vokietijos. Todėl jos dabartinis tikslas yra pagrobti Vokietiją atkūsti nuo Vokietijos ir laikyti ją savo globoje.

(Bile kurių Europos valstybių susirėmus reikėtų veik visuotiną Europos karą. Lietuvių lenkų karui kiltų, Rusija ir Vokietija vargu susilaikytų nuo įsikišimo. Atsinaujinus francūzų-vokiečių karui, lenkai kiltų į vokiečius. Tada rusai nesilikytų, lietuviai Vilnių griebtų. Bet jei turto karas ir nekils, tai netolimoje atityje jis turės kilti. Grobimo politikos pasekmės turės apsirėkšti. Lenkijai jokių būdu nebus paliktos Lietuvos, Rusijos ir Vokietijos žemės. Rusija būk pradėjus mobilizuoti vyrus iki 40 metų amžiaus. Yra žinia, būk lietuviai ir lenkai liorvėsi kariauti ir ima derėtis. Be Vilniaus Lietuva nesitaikys galutinai. O lenkai neturi tiek proto ir dorybės, kad grąžinti Vilnių Lietuvai. Todėl turbūt tas derybos bus menkas įvykis. Taigi veik tikrai esame prieausrėje europinio karo, francūzų ir lenkų sukurtu. Karas baigsis baisiomis pasekmėmis ir lenkam ir francūzams).

PRASIDEJO ŠNEKOS

Varšava. — Lenkijos valdžia atsisakė priimti Rusijos pasiūlymą tarpininkauti tarp Lietuvos ir Lenkijos neitrals juostos klausime.

Lenkijos ir Lietuvos atstovai jau turėjo konferenciją ir prasidėjo pasikalbėjimas apie užvedimų derybų. Susitarta pertraukti mūsų iki derybos eina.

ŽIBALO PRODUKCIJA

London. — Ant Kaukazo Bakio žibalo versmės per sausio mėnesį š. m. žibalo gauta 280,000 tonų. Tai 1% daugiau, negu gruodžio m. Veikia 203 versmės.

KĄ GAVO IŠ RUHRO

Parjūsus. — Ang diena premieras Poincare pranešė parlamentui apie įvairius mažmožius, surištus su Ruhro krašto okupuote.

Štai ką jis pranešė: Ruhro klonis apima 3,300 ketvirtinių kilometrų, iš to 2,800 ketv. kilometrų turi okupavę francūzai.

Okupuotoj francūzų daly per metus produkuoja 90 milijonų tonų anglies, gi ne- okupuotoj 8 milijonai tonų.

Ruhro krašte yra 14,500 koksams gaminti pečių, iš kurių 14,300 yra francūzų žinyboje. Šiuose visuose pečiuose per vieną dieną galima pagaminti 80,000 tonų koksų.

Ruhro kraštas skaito pusketvirto milijono gyventojų. Iš jų 3 milijonai yra okupuotoj daly.

Okupuotoj daly yra 450,000 anglėkasių inėmus 80,000 lenkų.

Direktyvų personalą okupuotoj daly sudaro 1,200 asmenų.

Santarvė. (šiuo kartu francūzai su belgais), anot Poincare, neturi pasikelti operuoti Ruhro anglių kasyklas ir industrijas.

Santarvės misiją Ruhro krašte sudaro 60 inžinierių, daugiausia francūzų.

283 vokiečiai valdininkai ištremti iš Ruhro ir 55 iš Rhinelande.

Pirm okupavimo Ruhro krašte buvo 280 pasazierinių traukinių ir 620 prekių kasdien važinėjančių. Gi šiandien viso vos 70 traukinių yra akėjoje.

Ruhro plotuose yra 40,000 vokiečių geležinkeliečių, gi Rhinelande 120,000. Be to, Francūzija vienur ir kitur pasiūlyta 9,640 geležinkeliečių. Nuo okupavimo pradžios Francijon ir Belgijon iš Ruhro pasiūsta 1,026 vagonai anglių ir koksų.

ŽUVO UNIJISTAS

Chicago. — William Kinsell, unijų veikėjas, žuvo laike susirėmimo žydu būčerių unijos susirinkime. 50 šūvių buvo paleista.

UŽ PANAIKINIMĄ ABKLIJ

New York. — Aldermanas Quinn inėš miesto taryboj bilį, kuriuo būtų uždrausta arkliais važiuoti New Yorko vidurmiestyje.

NEGRIEBŠIS GINKLO

Berlynas. — Reichstage kalbėjo apsaugos ministeris Gesser. Jis pažymėjo, kad francūzų nedorieji darbai vokiečių tautoje sukėlė tokią didelę apmaudą, jog daugelis nori pakilti karui prieš okupantus. Gi apsaugos policinė gvardija (reichswehr) tiesiog vėžiasi karui. Vyriausybė vos gali ją sulaukyti nuo to pavojingo žingsnio.

Ministeris nurodė, jog Vokietija yra beginklė. Ji negali kariauti su priešu, apsiginklavusiu ligi dantų.

Gi kad tautoje karo sentimentas pakilęs, tai nestebėtina. Gvardija girdi, kaip balsai vargsta ir kelia nūo okupantų Ruhro gyventojai. Delto nori imtis ginklų ir su okupantais pasiskirti.

Tėčiaus tas sentimentas neišpildomas. Gvardija turi būti vietoje, kokią jau nurodo pati vyriausybė. Ji turi būti paklusni. Ateis laikas, kuomet vokiečiai laimės kovą. Ir jie tikrai laimės.

AMERIKA ATSTOVAUS MOTERIS

Washington. — Darbo Departamentas skelbia, kad Tautų Lygos sekančioj konferencijoj neoficialiai Amerikos atstovu bus p-lė Grace Abbott. Jos svarbiuoju rūpesniu bus kova su baltąja vergija.

REZIGNAVO MIESTO VALDŽIA.

Rymas. — Rymo majoras ir visi aldermonai rezignavo. O tuo tarpu artinasi karalaitės Yolandos vestuvės ir atvykimas augštų svečių iš Anglijos. Naujų rinkimų stacija negalima suspėti padaryti. Todėl senasis majoras yra prašomas dar tulam laikui likti.

PASKOLA PAVYKO

Berlin. — Vokietija užtraukusi paskolą per 10 dienų gavo daugiau, negu norėjo. Per tą laiką piliečiai paskolino 2,929,000,000 marčių.

NEPRIIMA IŠKISIMO

Parjūsus. — Francija pareiškė, kad ji nesutinka, kad kitos valstybės kištųsi į jos santykius su vokiečiais. Gir- di jokio tarpininkavimo ne- priims.

VOKIEČIAI RENGIA SUKILIMĄ

Washington. — Francijos ambasada gavė oficialių žinių iš savo valdžios apie tai, būk vokiečiai rengia sukilimą pagrobtose francūzų vietose. Šitą sukilimą remiant ir Vokietijos valdžia. Jan- ni vyrai, ex-kareiviai iš vi- sų Vokietijos dalių prie to ruošiasi ir vyksta Ruhro kraštan. Francijos valdžia skelbia, kad tą sukilimą smaugsianti visu astrumu.

BUS RUHRO KRASTE

London. — Anglijos parlamente buvo iškelta klausima apie Francijos buvimą Vokietijos pagrobtose žemėse. Anglijos valdžios atstovai pareiškė, kad Francija nemamanti išeiti iš Vokietijos žemių.

ATGABENO JUODĄJĄ ARMIJĄ

London. — Francija atgabeno į Ruhro kraštą kareivių-nėgrų. Jie pasižymi savo žiaurumu ir razbajais.

PASIPRIESINIMAS DIDEJA.

Essem. — Vokiečių prieš- nimasi francūzams Ruhro krašte didėja. Darbininkai gauna padrasinimų iš vokiečių valdžios. Okupuotame krašte skleidžiama plakatai ir nurodymai, ką vokiečiai turi daryti.

OPIUMO NELIKS

Pekinas. — Chinijos prezidentas Li-Yuan-Hung paskelbė, jog imsis griežtesnių priemonių panaikinti opiumo bižnį.

BALTIJOS TAUTŲ KONFERENCIJA.

Helsinki, Finlandija. — Finlandijos užsienio reikalų ministeris Vennola paskelbė, kad Pabaltijūrio tautų ekonominė konferencija esanti šaukiama Finlandijos sostinėje. Sutiko dalyvauti Lietuva, Latvija, Estonija, ir Lenkija.

NORĖ PASKOLOS.

San Francisco, Cal. — Japonas O. Masuyman atvyko Amerikon ieškoti \$50,000, 000 paskolos. Už tuoj pinigų Tokioj, Japonijos sostinėj, būtų statoma požeminė stryktarijai.

POPIEZIUS APIE SPAUDA

Washington, vas. 16. — Šekamąjį kablegramą nuo Portlando (Maine valst.) Vyskupas L. S. Walsh, Amerikos Nacionalės Katalikų Gerovės Tarybos spaudos departamento pirmininkas:

„Roma, vas. 16, 1923. Monsignoras Walsh, Portlando Vyskupas, Washington, D. C.

„Šventasis Tėvas su didžiausiu patenkimu sveikina Hierarchiją ir Katalikų Spaudos redaktorius už pašventimą šio mėnesio paskleidimui tarp liaudies žinių apie Šv. Pranciškaus de Sales gyvenimą ir dvasių, kurs neseniai paskelbtas spaudos globoje. Jo šventybė tikisi didesnio pavymimo Spaudai jos pastango- se del tikėjimo ir tėvynės. Jis noriai teikia specialį lai- minimą kiekvieno laikraščio redaktoriams ir apaštalinį palaiminimą visiems Katalikų Spaudos Suiv Valstybės remėjams.

Kard. Gasparri.”

TURTAS VALSTYBEI

London. — Paskelbtas neseniai mirusio Anglijos laikraštiniuko lordo Northcliffe'o testamentas rodo, kad jo turtas siekia £3,250,000. Iš tų valdžiai paskyrė £1,300,000.

LIETUVON PER KLAIPEDĄ SU ROMANU

Liuksemburgas. — Paskelbtas neseniai mirusio Anglijos laikraštiniuko lordo Northcliffe'o testamentas rodo, kad jo turtas siekia £3,250,000. Iš tų valdžiai paskyrė £1,300,000.

SVESK VELYKAS LIETUVOJE

Puikliausia proga Tamstai yra važiuoti Lietuvon Kovo (March) 20 d. š. m. didžiausiu ir greičiausiu Cunard Linijos laivu „Aquitania“. Tai pirma šiuo metu Lietuvių ekspedycja. Parvažiuoti savo tėvynę per ką tik atvaduotąjį Lietuvos uostą Klaipėdą ant pat iškilmingųjų švenčių — Velykų. Jūrij milžinas, laivas Aquitania visiems gerai žinomas turintis modernius patogumus. Keleivius lydės iš New Yorko iki pat Kauno Jonas J. Romanas, Lietuvių prekybos Bendrovės prezidentas.

Plačiau pasiškinimai suteikiami laisvai. Nieko nesusėjęs pra- syk daugiau informacijų ypatis kai ar laisvai. Kreipkis tuoj į LITHUANIAN SALES CORP. 414 Broadway, So. Boston, Mass. arba — 3313 E. Halsted St., Chicago, Ill.

Plačiau pasiškinimai suteikiami laisvai. Nieko nesusėjęs pra- syk daugiau informacijų ypatis kai ar laisvai. Kreipkis tuoj į LITHUANIAN SALES CORP. 414 Broadway, So. Boston, Mass. arba — 3313 E. Halsted St., Chicago, Ill.

Plačiau pasiškinimai suteikiami laisvai. Nieko nesusėjęs pra- syk daugiau informacijų ypatis kai ar laisvai. Kreipkis tuoj į LITHUANIAN SALES CORP. 414 Broadway, So. Boston, Mass. arba — 3313 E. Halsted St., Chicago, Ill.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

1921 m. Lietuvon įgaben- ta prekių iš Klaipėdos už 104,779,290 auksinų, arba 16,720,958 auksinų, o tabo- veik 12 nuos. viso Lietuvos importo. Daugiausia iš Klaipėdos buvo įvežta stūlių ir cukraus.

Alaus fabrikų Lietuvoj yra 11. Visi tų dirbtuvių trobesiai yra mūriniai. Juose dirba arti 700 darbininkų, tarp jų 20% moterys. Kiek- viena alaus dirbtuvė turi i- miestuose ir miesteliuose. Kaune tokių leidimų duota 237. Viena ketvirtadalis tų namų bus mediniai, kiti mūriniai.

Smuklių, vyno sandėlių, alaus sandėlių, svaigalų dirbtuvių Kaune yra 210. Gyventojų Kaune yra 100,000. Reikšia ant kas 500 gyventojų yra Kaune viena gė- rimo istaiga.

Lenkų pagrobtoje Vilni- joje nežinomi asmenys pake- liai kerta beržus, kurie la- bai gražūs ir turi nuo 100 iki 150 metų.

Sausio 20 d. Telšių gimna- zija minėjo penkių metų su- kaktuves.

Klaipėdos krašto vieni valdininkai vokiečiai liko naujosios valdžios tarnybo- je, kiti spruko Vokietijon.

Lauksargyje buvo didelis girtuokliavimas. Naujai valdžiai įsikūrus, smuklės tapo uždarytos ir kontraban- distai spirito į D. Lietuvą yra gaudomi.

Klaipėdoj francūzai prieš išvažiuosiant namo Malkų gatvėje išdaužė arti 100 pa- prastų ir biznio langų.

Lietuvių išgama lenkšer- nis Angštuoalais iš Klaipė- dos persikraustė į Tilžę tęsti savo darbą.

Vilniuje lenkų valdžia pa- reikalavo iš lietuvių semina- rijos pristatyti savo moky- tojų pilietybės dokumentus.

Sausio 28 d. atvykus Klai- pėdos krašto oficialiam at- stovui Kaunas buvo papuoš- tas ir atstovas stotyje buvo iškilmingai pasitiktas.

Vilniaus vyskupas Matur- levičius išleido raštą, kvies- damas žmones prie blaivy- bės.

1921 m. iš Holandijos Lie- tuvon įgabenta silkų už 16,720,958 auksinų, o tabo- kos už 7,514,354 auksinų.

Per 1921 m. alaus Lietu- voj padaryta 612,220 kibirų, o nuo sausio 1 iki rugsėjo 1 d. 1922 m. padaryta 771,420 kibirų.

Lietuvos atstatymo komi- sarijatas šiemet išdavė 2,207 leidimus namams statyti miestuose ir miesteliuose. Kaune tokių leidimų duota 237. Viena ketvirtadalis tų namų bus mediniai, kiti mūriniai.

Klaipėdos krašto dvari- ninkai vokiečiai pavarinėja lietuvius nuo darbų ir pava- ro neatmokėję algų. Jie samdosi vokiečių darbin- kų.

Karaliaučiuje mirė miesto mokyklų užveizda lietuvis Dr. Tribukaitis, 80 m. am- žiaus sulaukęs. Jis tą vietą užėmė nuo 1886 m. Jo var- dą viena mokykla pavadina- ta.

Vilniuje apsirėškė proto užkrečiamoji liga vadinama letargo miegas.

Prie Lietuvos universite- to buvusias veterinarijos sky- rius panaikintas.

Vilniaus pravoslavų anti- vyskupas Eleuterius kankin- tas lenkų kalėjime, dabar atvyko Lietuvon.

Ateinantį pavasarį į Kau- ną atvyks cirkas iš Ham- burgo, arba iš Stockholmo.

Klaipėdoj iš Lietuvos gauta penki vagonai pro- dukty, kurie dailinami bied- niesiems.

KALENDORIAI JAU GATAVI.

L. D. S. 1923 metų sieni- niai kalendoriai jau gatavi ir jau juos siunčiame vi- siems L. D. S. nariams ir prenumeratoriams DYKAL. Kurie iš pašalinių norėtų gauti tokius, lai prisimena 15e. krasos ženkleliais ir gaus gana gražių kalendo- rių.

„DARBININKAS“
366 B'way, Boston 27, Mass.

South Boston's laiklapis.
Išspausdinama kasdien, išskyrus
šeštadienį ir šventes. Redaktorius
J. J. KATYLAUSKAS.

„DARBININKAS“

(THE WORKER)
LITHUANIAN TWO-WEEKLY PAPER
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian
C. C. Association of Labor.

Second-class matter Sept.
1905 at the post office at Boston,
Mass., under the Act of March 3, 1879.
Postage provided for in Section 1103,
Act of Oct. 3, 1917, authorized on July
1918.

Subscription Rates:
Early\$4.50
Late and suburbs\$5.50
Foreign countries yearly\$8.50

DISKUSIJOS

Diskusijos yra darbinin-
iams vienas iš geriausių la-
vimosi ir švietimosi būdų.
Pastaruoju metu teko pa-
stebėti, kad tai viena, tai ki-
ta LDS kuopa rengė ar ruo-
šina turėti diskusijas. Kiek-
viena LDS kuopa privalėtų
tą daryti.

Kad diskusijos būtų indo-
mos ir naudingos, tai reikia,
kad diskutantai šitą žinotų
apie diskutuojamą dalyką.
Žinojimas bei dalyko išma-
nymas įgyjamas iš gyvenimo
patirties, iš skaitymo kny-
gų bei laikraščių. Gausus
šaltinis yra šiuose vei-
kaluose: Leono XIII encik-
lika, Uosio Turto Norma,
Krupavičiaus Mūsų Keliai.
Šių visų veiklų galima gau-
ti „Darbininke“. Šiuos vei-
kalus kiekvienas darbinin-
kas privalo įsigyti ir aty-
džiai perskaityti ir tai ne-
viena sykį perskaityti. Dis-
kusantai minėtus veikalus
turi giliai išstudijuoti.

Visos LDS kuopos ren-
gite diskusijas.

Diskutuoti klausimą gali-
ma dvejopai. Galima turė-
ti vienus diskutantus vienai
klausimui, pusei nušviesti,
o kitus diskutantus antrai
klausimui pusei nušviesti.
Tada būna debatai ginčai.
Arba pastatius klausimą
nusiskyrus temą, visi disku-
santai gali arba iš visų pusų
klausimą nušviesti, arba tik
vieną pusę tenušviesti.

Kaikam gali būti sunku
arasti diskusijos temų.
Tai čia jų paduodame čia-
pat. Pasirinkite ir dis-
kusokite.

Temos debatams.

Ar būtų geras dalykas
pdraudimas nuo bedarbės?

Ar būtų geriau atšaukti
prohibiciją?

Del Lietuvos ir savo la-
bo amerikiečiams būt geriau
pajiti Lietuvon ar likti A-
merikoje?

Ar būtų del Lietuvos ge-
rai, kad išievybė Ameriko-
nų laisva, kaip prieš karą
buvo?

Ar bus Amerikoje kruvina
revoliucija?

Ar ištaitėjimas ar laiky-
mas lietuviškos labiau įsiga-
Amerikoje?

Ar naudingi Lietuvai žy-
ai?

Ar kapitalistams pavyojin-
ti socialistai?

Ar verta lietuviams mo-

intis ir remti Esperanto?
Ar amerikiečiai gali di-
džiotis daug padarę Lietu-
vai?

Ar galima teisingu keliu
patapti milijonierium?

Ar augstų amatų darbi-
ninkai užsipelno tokių algų,
kaip augstų mokslo vyrai?

Ar Lietuvos katalikystei
yra pavojus iš Klaipėdiškių
protestantų?

Ar turi moralę teisę strei-
kuoti ligoninių daktarai,
slaugės (nursės), policistai,
vandens pumpuotojai?

Ar kapitalistų ir darbinin-
kų interesai yra bendri?

Ar privatinis ar visuome-
ninis įmonės (dirbtuvės)
valdymas yra našesnis?

Ar darbininkai turi „tei-
sę“ streikuoti kada tik jie
nuori?

Ar bendrai imant streikas
apsimoka?

Ar merginos ir vyrai turi
gauti lygias algas už lygų
darbą?

Ar Uosio siūlomoji Turto
Norma užmuštų norą dirbti
energingiems pramonini-
kams ir verteloms?

Temos diskusijoms.

Kaip panaikinti rūkymą?
Kodel laisvamanių spauda
labiau išsigelejo, negu katali-
kiška?

Kas taisytiną Amerikos
katalikų visuomeniniame
veikime?

Ko trūksta Lietuvų Dar-
bininkų Sąjungai?

Ka darbininkai, unijos,
darbininkų prieteliai priva-
lo daryti, kad prastai iš-
naudojama?

Kodel iš visų pasaulio
kraštų žmonės kraustėsi į
Suvienytas Valstijas?

Kodel darbininkas sun-
kia pelnydamas pinigų, lei-
džia juos talbakai, mumsai-
ni ir kitokiems kenksmin-
giams bei bereikalingiems
dalykams?

Šitas temas galima deba-
tuoti, bei diskutuoti LDS
kuopų susirinkimuose arba
rengiant tam tikrus viešus
susirinkimus. Kiekvieną te-
mą galima diskutuoti nuo-
dugniai arba paviršutiniai.
Jei kur yra inteligentų, pra-
silavinusių darbininkų, tai
galima diskutuoti nuodug-
niai. Bet kiekvienoje kuopoje
gali atsirasti tokių narių,
kurie šį bei tą išmano apie
bile kurį pastatytą klausimą.
Diskutuojant paviršutiniai
galima viename susirinkime
per kokią valandą visas vir-
vaujami Klaipėdoje Gai-
sėje paduotas temas perdis-
kusuoti.

Taiči visos LDS kuopos
prie diskusijų. Nei vieno
susirinkimo nepraleiskite be
diskusijų. Savo korespon-
dencijose svarbesnias ar-
gumentus bei mintis paraši-
nėkite.

Jei kas nori, tai trumpai
gali rašyti paduotose temose
„Darbininke“.

WESTVILLE, ILL.

Šį metų vietiniai vyčiai noliai
rengiasi prie kovo 4-tos dienos.
Programas susidės iš įvairiausių
smetelių, pamatysite garsų „ma-
giką“, kurio nolaiko ne „dželos“
darys ir tt. Visas to vakaro po-
nus bus skiriamas ant naujos šv.
Kazimiero Seserų koplyčios. Ka-
dangi šis vakaras yra rengiamas
ant tokio praklausimo tikslu, tad gi
visos draugijos paremti privalo
šį vakarą, t. y. visiems atsilankyti
ant šio puikios vakaro.

Mar.

AMERIKOS REAKTORIAI APIE KLAIPĖDĄ

Klaipėdos atsitikimai pa-
traukė domę visos Ame-
rikos. „Pusiaurio“ oficioje
„Washington Post“ redak-
cija net intrar Lietuvai, kad
ar tik ne tuo pirmiausia tiks-
lu Lietuviai sukėlė klau-
simą, kad gavus puikios pro-
gos pasigarsinti. Ir ištikrų
jų drąsiai galima sakyti,
kad visi didieji dienraščiai
čia dėjo editorijalus apie
Klaipėdą, kad kurie net po
kelis kartus. Tuos pasek-
dami daug varė ir mažesnės
svarbos dienraščiai. Didžiū-
ma redakcijų pažvelgė į da-
lyką daug rimčiau negu
„Post“. Negalima būtų pa-
sakyti, kad didžiūma balsų
būtų buvę palankių Lietu-
vai. Buvo ir palankių ir ne-
palankių editorijalų. Te-
čiau didžiūma jų nepasakė
savo tikros asmeninės nu-
monės, tik išreiškė baimės,
kad Klaipėdos įvykiai neuž-
degtų naujo pasaulinio gais-
ro. Nors Amerikos, rodos,
didžiūma, ir nebeorėtų kiš-
ties į Europos reikalus, te-
čiau nuosirdžiai pagedauja
taikos, aiškiai nūsmanydami,
jog naujas didelis karas
Europoje netrukutį atsiliep-
ti skaudžiai ir į Ameriką.
Vienas iš didžiųjų Amerikos
dienraščių, „New York
Times“, nepasakęs savo nu-
monės iš esmės, charakteri-
zuoja įvykius, kad, girdi
„Lietuva — prieš visą pa-
saulį“ ir abejoja apie pasi-
sekimą.

Neprielankių editorijalų
mintys buvo šios:

1) Versalyje padaryta di-
dė klaida, kad palitusuo-
ta mažos tautos. Tai įdan-
ti dabar Lietuvai („San
Francisco Journal“).

2) Lietuva ir Lenkija in-
tariamos pestukizme („Chi-
cago Tribune“) ir ir keletas
kitų dienraščių, tą mintį pa-
kartojusių.

3) Lietuva intariama, kad
ji stumia Rusiją. Tuo bū-
du ji galinti netekti užuo-
jautos kitų tautų („Milwau-
kee Sentinel“, „Dayton
Journal“) ir k.).

4) Lietuva inėjusi į Klai-
pėdą krito auka Rusų ir Vo-
kiečių intrigų (Rochester
Post Express).

5) Klaipėdos įvykiai tai
misterija, kurią sumezgė
Vokietijos junkeriai, atsto-
vaujami Klaipėdoje Gai-
sėlaičio — „Washington
Post“ pakartojęs šmeižtą,
paleistą iš Varšuvos.

6) Į Klaipėdą veržiasi
Rusija, einanti Lietuvos už-
pakalyje — „Dayton News“.

Užteuosime dar tipingą
atsiliepimą vieno pietų dien-
raščio „Charlstown Gazette“,
W. Va.: „Gyvenimas yra
trumpas, o be to dar Kon-
grese sesijos nepasibaigė.
Todel mes negalime užimti
skaitytojų laiko pasakoji-
mais apie tuos lietuvius, ku-
rie dabar sudaro pavojų Eu-
ropos taikai. Jie gyvena
prie Baltijos jūrą. Jie yra
mišningi Slavų, Prūsų, Len-
kų, Latvių, žemaičių, Jat-
vingių, jadvingių, kūrų
žemaičių, ir krievų. Jie
turėjo mažiau ramybės, ne-
gu airiai, daugiau vargo ne-
gu Armenai, mažiau pinigų
negu Liberija ir daugiau

pragaro, negu Lenkija. Jei
mes baigtume dasakytį
jūs visviena negalėtumėte iš-
tarti.

Tarpe prielankių balsų
verti paminėti šie:
„Boston Herald“ — rašo:
Nuo to laiko, kaip Rusija
paskelbusi savo pretenziją į
Klaipėdos klausimo rėšimą,
galima buvę laukti, kad Lā-
tuva nebetylesianti ir kad ji
stipriai pareikšianti savo
teises. Taip ir įvykė.

„Kodel Klaipėda nebuvo
priskirta Lietuvai Versalės
sutartimi, tai paslaptis, ra-
šo toliu „B. Herald“. Gal
Lietuva ir blogai buvo pa-
tarta pasiimti Klaipėdą spė-
ti, bet jos nekantrumas ga-
li būti dovanotas, atsiminus
„Zinoma — rašo „Cleve-
land Plain Dealer“, — Lie-
tuva gal ir turėtų pasitrauk-
ti iš Klaipėdos, bet nežū-
rint tos teorijos, vis dėlto
negalima jai neužjausti.
Klaipėdos Kraštas buvo in-
ternacionalizuotas su pa-
žadėjimu plebiscito, kurs
klausimą išrištų. Jisai gu-
li tarp Lietuvos ir jūros. Su
Klaipėda Lietuva gali tarp-
ti, be jos ji jaučia, kad gali
būti mirtinai pasmaugta. Ji
nuolat reikalauja, kad būtų
išpildytas plebiscito paža-
das, pasitikėdama didele lie-
tuvų didžiūma, tačiau nie-
kas neatsižūrėjo į tuos jos
reikalavimus...“

Gal ir vertėtų suvaldyti
Lietuvą, jeigu didžiūsis
Valstybės būtų buvę nuosek-
lios. Bet kada neregulėre i-
taly kariuomenė užima žemę
paskirtas Jugoslavijai.
Alijantai nesuindžia savo ka-
riū laivų. Kada turkai pasi-
leidžia nuo sgito, niekas ne-
siskubina jų suvaldyti. Net
kada lenkų savanoriai užima
Vilnių, Lietuvos reikalauja
miestą, alijantai nesuind-
čia baudžiamosios ekspedici-
jos...“

Vargu ar Klaipėdos simi-
šmai prives prie tarptauti-
nų komplikacijų. Jie per-
dau nežymūs. Tačiau jų
pasekmė turėtų būti ku-
greičiausias Klaipėdos klau-
simo išsprendimas. Lietuva
užsitarauja turėti tą kraš-
tą, ir nebūtų nei senso, nei
teisybės — šiekti gyvento-
jams pareikšti savo apsi-
sprendimą. O juk lietuvių
tik to ir tereikalauja.

„Klaipėdos įvykiai — ra-
šo „Buffalo Express“ — tai
vėliausioji pastanga atitai-
syti vieną iš kvailių Versalės
taikos kompromisų. Klai-
pėda tai vienatinis Lietuvos
uostas... Lietuviams atsi-
bogo laukti Komiteto tyrim-
jimų. Dėlto jie ir nuspren-
dė, kad jie iš ty komiteto
nieko gero nesulauks ir dėl-
to patis pasiems uostą.
Jiems jis turi prigulėti.“

Eikime pagaliaus prie pa-
čių didžiųjų ir intakū-
gųjų laikraščių. „Christian
Science Monitor“ rašo: „Iš-
pradžių Vakarų Valstybės
galėjo manyti, kad Lietuva
gali gale gal sutiksianti pa-
tapti dalimi atstatytos Len-
kijos, ir seniau bū-
mų Kara-

lijos dalis. Bet lietuvių
reikalavę nepriklausomybės
ir išgavo ją, bėdami pilnai
įsitikinę, kad Klaipėda bus
jos uostas... Lenkai parei-
kia taip pat pretenzijų prie
Klaipėdos valdymo, remda-
mies tuo, kad Klaipėda es-
santi reikalinga jų prekybai.
Juos čia remia Prancūzija,
kuri nori taip stiprios Len-
kijos, kaip tik bus galima.
Bet jeigu lenkai įsikurtų ir
Vilniuje, ir Klaipėdoje, tai
beabejoje netrukutį ateiti tas
laikas, kada ir visa Lietuva
būtų prie Lenkijos prijung-
ta. To, rodos ir norėtų
Prancūzija. Štai dėlto tur-
būt lietuvių ir pasirinko
Klaipėdos krašto užimimui
kaip tik tą dieną, kada
Prancūzai ejo į Ruhr'ą.“

Respublikonų dienraštis
„Boston Transcript“ rašo:
„Lietuva nuvarė į siupulius
didžiųjų valstybių — ir to-
s taip giriamos Versalės su-
tarties autoriteta. Valsty-
bių kapitulecija, ar ji pasi-
rodys tik laikina, ar ne —
bus šaltinių pažeminimo
Anglijos, Prancūzijos ir Ita-
lijos valdžioms. Blogai kai
tave supliekia tau lygus. Bet
daug didesnė gėda Galijotui
prakišti kovą su Dovidu.“

Philadelphijos abu didie-
ji dienraščiai palankiai atsi-
liepė. „Philadelphia Bull-
etin“ (labiausia prasiplati-
nęs Amerikos dienraštis) ra-
šo: „Klaipėda nušviečia
Versalės taikos nedatekius.
Sutartis privertė vokiečius
atsižadėti to miesto, bet ne-
buvo nuspręsta kas su juo
daryti. Sutarties autoritai
galvojo, kad ji tai turi pri-
gultė Lietuvai, bet sutartis
dar nepripažino Lietuvos
Valstybės. Vėliau, Ameri-
kai pripažinus Lietuvą, pri-
pažino ją ir Alijantai, bet a-
pie jos uostą nutarimo vis-
dar nepadarė. Jeigu jau
Vokietija turi galutinai
Klaipėdos netekti, tai ar ne-
būtų geriau ją syki ant visa-
dos priskirti Lietuvai, negu
laikyti neaiškume jos padėtį.
Tai buvo vienas iš daugelio
ty neužbaigtų dalykų, ku-
riuos aiškiai išspręsti pri-
truko drąsos sutarties dary-
tojams. Gal jie per daug pa-
sitikėjo internacionalizaci-
jos principu, o taip pat Tau-
tų Sąjungos administraty-
vio aparato sekmingumu.“

„Philadelphia Inquirer“
rašo: „Lietuviai jautė, kad
uodega turi būti ten, kur y-
ra visas kailis ir jie įrodinė-
jo, kad kadangi Klaipėda y-
ra vienatinė jų išeitis į jūrą,
ji turi būti teisėtai priskir-
ta tai teritorijai, kuriai ji
priklauso geografiškai. Kad
ta neprotavime yra logikos
ir išminties, tai aišku, ir ka-
dangi Lietuviai nebematė
vilties, kad alijantai jiems
ateis į pagalbą, todėl jie ir
pasekė Vilniaus ir Plume
precedentus ir patys sau pa-
gelbėjo.“

Jie dabar randasi Klai-
pėdoje, taip kaip lenkai ran-
dasi Vilniuje, kurs teisėtai
priklauso Lietuvai, ir kaip
Italai sėdi Fiume, ir kaip
Kroatai turi daugiau teisų
— ir po teisybei neaišku, kad
galėtų lietuvių iš Klaipėdos
pasitrafini. Gal būtų ir ge-
riausia, o gal net vienatins
šiektis alijantams bus — pri-
pažinti įvykusį faktą ir fur-
maliai patvirtinti lietuvių
nuomavę, kurių jie patys

isigijo.“
New Yorko dienraštis
„Sun“ rašo: „Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip
lenkai laikosi Vilniaus. Ne-
regulėre jų kariuomenė, už-
imanti Klaipėdą pareiškė,
kad ji neis iš ten. Lietuvos
Valdžia, nors ir sakosi pėda-
lyvaujanti maiste, tačiau vis
dėlto atvirai pareiškia, kad
ji pilnai užjaučia natūraliam
žmonių troškimui susivieny-
ti su savo tėvyne.“

„Lietuviai už-
valdė pagėdaujamą uostą ir
laikosi jo taip tvirtai, kaip

s, renakia karatā melle, pralle,
 jennia tantan karākin ginant

neprīklausomybē; kālās, lido-
vos kālāsās plovās, gīās, ir-
rīngās dīrvās; gēlās, tēk-
nos suļķes spīndulīs ir kādānīs
nūtal gērēn ir āvīzēn atēl.
īnīgīn, lāi bus lēists mās pās-
tēl stāi k; "Eau tikras, ir īd
vīdēis līnīkū kad Līetuvos Re-
ābīlīka āgīnāy jai tēlētāl pī-
lāsantū mīstē Vīnīy — jās sō-
lēc."

Āydai āvīkīnā.

Āydy tautos vārdū "āvīkīn-
āy. Mīrī L. Robīn, kuris tēvās
āy gīmī Līetuvoy Aļytās apy-
ārdōjō. Pārēkīdāmas kad Līe-
vōs Nēprīklausomybē yā ir āy-
vōs māsīn bīnāy tūmī kādānīs ir āy-
vōtū nāudōjōsī tā pācīa lāīv-
āy pī tūvīnī.

Amērī jēcīnās pābāīnīs pēstā-
tā kād 3tī vīctīnīs gērb. Jūozas
Sālīcās. Trūmpāl ir āīkīlā
īrīstātēl nāūīs yīrkīnīs ir kvīstī-
nāūs kīd pāremtī kīek kas gāī
īkōmīs "nādvīnūl sōstjēs Vīl-
nīy. Ēā pātī pērtjō rīnkējā
īr līet; tāi pātrījōtāi āuānējō
\$45.10. Lēšū pādgēīmīnī pālīk-
\$15.10, o līkūstējā \$115.00 pā-
stā pī L. R. F. Mīsljā vādāvī-
nī Vīlīnūs.

Gāzīnī ir yīnīdžīlā pākālējō ā-
ē pārkīes kōvās ūz Līetuvos
nēprīklausomybē ir Nēprīklaus-
omybēs rēīkāmē gērb. Kāzys Čē-
kālīs. Tīpīgār gērb. Kūn. Jōnās
kākys.

Gālōp kālējō āpīe Līetuvos c-
nōmīnīnī pādētī ir nāujāsūs ī-
nīkīlūs Līetuvoy Līetuvīy Prōk-
s. Bēndrōvēs Prēzīdētās p. J. Jō-
s Romanas. Āpīe vīnuolīktā
lāndy vīsī ūnāgēdīnī pīlīnī grā-
īspūdzy, sū pāsīzījōnū rēmtī
nēpētuvos Rēspūbīlīkā ir jās kōvō-
nāūs īkī bus Vīlīnūs ātvādōtās,
īrīskīstīnē. Tāip tāi Waterbury'o

ITZ nesisekima reikia tart

kos žodį gerb. Kun. J. Valan-
 čui, J. Bakšui ir L. L. P. B.
 mmiteto darbuotojams. Reikia
 jį brėžti ir tą kad p. J. Romanas
 J. B. Šalčinus atvažiuodami noi
 dio lėšų nemė, todėl ir išlaidos
 rengimo visai mažos buvo.
 Rengiant šią pramogą turėjo-
 šiek tiek ir abstrakčių iš ne-
 įvytių lietuvių (bet lietuviškai
 (stastūnų) pusės. Bet nepaisant
 viskas nusisekė. Pergalėjo ir
 mynjo visus patrijotus tai Tėvy-
 mės meilė!
 Vilniaus vadavimui aukėjo šie
 asmenai:
 po \$10.00 — V. Klička; po
 00 — Kun. J. Valantjejus, A.
 kauškas, M. Petraitis; po \$3.00
 Jonas Brėva; po \$2.00 — A.
 lantjejtė, P. Gudickis, K. Sa-
 kauškas, J. Pabilionis, J. Saka-
 ius, J. Brogys, Kun. J. Bega-
 ius; po \$1.00 — J. B. Šalčinus, P.
 Šešėnas, Z. Klevečka, J. Bude-
 K. Čepurna, N. N., G. Dau-
 s, D. Rakauskas, A. Šeštokas,
 Šekrida, P. Kazlauskas, P. Ed-
 nantis, N. Verkis, J. Tauntyla, J.
 eila, Z. Karoliūs, P. Drevins-
 s, D. Počius, M. Karvelia, K.
 arens, A. Kuslys, J. Jokubalia,
 Ladigis, P. Pečiulis, P. Pavai-
 s, J. Dolušinskis, J. Dapkus,
 Muleckis, A. Petrila, I. Igna-
 čičius, P. Stočkėnis, P. Suba-
 s, Baltrus Digris, Tadas Ra-
 is, K. Strikulis, J. Inkrautas,
 Augis, St. Člapas, St. Počius,
 Bakutis, F. Tomaitis, S. Pa-
 s, K. Lukošius, P. Kryštas,
 A. Šišauskas, J. Permainas, A.
 manauškas, K. Matinauskas,
 Barkauskas, J. Denderis, T.
 ius, J. Klička, A. Janavi-
 s, A. Kimeaitis, A. Gediūnas,
 A. Aleškevicius, J. Pradžila,
 Laurinajis, M. Krupelis, P.
 gėlis, J. Simaitis, F. Drutek-
 P. Valtinas, A. Jasūnas, A.
 omirskas, A. Mauretis, K.
 agas, V. Ramoška, T. Valer-
 s, J. Račinska. Viso \$112.00.
 J. Klička \$3.10. Viso \$35.10.
 \$15.10. Vilniaus vald.

METINIS ŽINIOS

PRAMŪGA

Kovo 11 d. Akademijos mokytojų skyrius rengia pramonės mėsos katinierio parduotuvę. Bus vaidinama P. Duktė. Bys parapijos mokytojų aut 5-tos gt.

SUSIRINKIMAS

Ateinančią nedėlių kovo 4 d. tuoj po sumos įvyks Federacijos susirinkimas po mokytojų salę. Nariai, draugijų ir kuopų valdybos ir šiaip yekėjai prašomi atsižvelgti.

PASKUTINE DIENA

Bostono paštas buvo pareikalavęs visų namų savininkų įteikti dujose skydas arba padaryti dėžutes laiškas. Terminas iki kurio tas turėjo būti padarytas baigiasi su pabaiga vasario mėnesio 3 m. Po tos dienos laiškas nebus palikti tiems namams, kurie neįsipildė pašto reikalavimų.

SUSITAIKĖ

Bostono kriaučių streikas tęsiasi penkis dienas ir patsiūgė. Streikavo 500 darbininkų. Padaryta nauja sutartis.

CAMBRIDGE, MASS.

Dabar gavėnės laiką kuomet katalikai labiau atsiduoda tikėjimo dalykams, tai laisvamanių rodo savo "apsivietą" ir kultūringumą. Dabar kai katalikai griebia maldaknygių, kryžių, rožančių, tai laisvamaniai imasi paleistuvų, kvapavusių. Tokių pavočių matiau pas krikščionis bismierius. Katalikai, pažinkime tokius bismierius ir nei už sulūžusį centą pas juos nepirkime.

J. V.

MALDAKNYGĖS

NAUJAS ŠALTINIS arba Aukso Altorius, 10 spaudimo, gražiųjų skūros minkštųjų apdarais, auksuotais kraštais.

Kaina \$3.00
NAUJAS BALANDĖLIS arba Mažos Šaltinės, su "Officium Parvum." Audimo apdarais.

Kaina \$1.00
TAPATI maldų knyga gražiųjų skūros minkštųjų apdarais.

Kaina \$1.75
GIESMIŲ KNYGA arba Kantiškos, audimo apdarais. Kaina \$1.75

"DARBININKAS"

366 B'way, Boston 27, Mass.

DAINOS SU GAIDOMIS.

Tik ką esame gavę labai gražiai apdarytą su gaidomis dainų knygtę. Joje telpa net 67 dainos, kurias kiekvienam lietuviui būtų pravartu mokėti.

Kadangi jų nedaug teturime, tai kiekvienas norintis jų įsigyti, privalo pasiskubinti su užsakyimu. Kaina jos labai prieinama, tikrai \$1.50.

Reikalaukite pas:

"DARBININKAS"

366 B'way, Boston 27, Mass.

LITAIŠ AR DOLERIAIS

Siunčiant pinigų Lietuvon, daugumas Lietuvių nori žinoti kaip geriau siųsti: litais ar doleriais?

Daugelis mano, kad siunčiant doleriais, tai bus didesnė nauda Lietuvai. Kol dar Lietuvioje buvo aukščiau, tai dolerių siuntimas buvo naudingas, bet dabar jis yra kenksmingas Lietuvai.

Kodėl?

Sausio 15, 1923 Lietuvos Banko buvo suvirst keturi šimtai dolerių ir galima sakyti kad pas Lietuvos gyventojus buvo nemažiau kaip šeši šimtai tūkstančių dolerių. Tas reišia, kad Lietuva kuri jaučia tokią didelę kredito stoką buvo paskoliusi Amerikai vieną milijoną dolerių be nuosimnio. Ir kiekvieną dolerį, kurį mes Amerikiečiai siunčiame Lietuvon tai ant tiek padidiname tą paskolą Amerikai.

Dabar pažūrėkime kaip atrodytu, jei doleriai nebūtų vartojami Lietuvoje, bet jų vietoje būtų vartojami litai. Lietuvos Bankas gavęs milijoną dolerių duotų apyvarton dešimtį milijonų litų ir tą milijoną dolerių stidėtų Amerikos bankus, iš kurių gautų mažų mažiausiai 3% į metus arba kas metų gautų trisdešimt tūkstančių dolerių nuosimniais GRYNO PELNO.

Iš kitos pusės mes siųsdami dolerius Lietuvon ar juos ten vartojant parodome savo nepasitikėjimą litais. Jeigu nepasitikime litais, tai nepasitikime Lietuvai.

Kiekvieną amerikiečio lietuviu yra patriotiška priedėmė palaikyti Lietuvos valūtą ir siunčiant pinigų Lietuvon siųsti tikrai litais arba pačiam ten parvažiavus vartoti tikrai litais.

Jonas J. Romanas,
Lietuvos Banko Tarybos Narys.

A. L. R. K. FEDERACIJOS SKYRIAMS.

Tie, kurie gavote iš centro tam tikras blankas, tai vieną išpildius pasiųsti centrai, antrą pasilikti sau, trečią malonėkiti išpildyt ir pasiųsti apskriečio raštiniui, kurį malonėkiti pasimokėti už praėjusius metus ir šiuos metus į apskriečio išdą. Siųskite pinigų išdavininkui J. Glineckui, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass., o blankas išpildę siųskite apskriečio rašt. M. M. Kanandulniui.

Ir dar 2 stambūs nariai.

- 1) Jadvyga Šimkienė, įsirašė į apžinuosius Šv. Kaz. Dr-jos narius ir įmokėjo \$35.
- 2) Kazimiera Bratėnaitė, amž. narė Šv. Kazimiero Dr-jos įmokėjo \$35.

Žymios remėjos katalikiškos spaudos, būkite paraginami visiems galinčiai platininti savo dorą spaudą. Spauda — galybė. Būsime galingi, jei turėsime galinę spaudą. Turėsime gi galinę — katalikiškąją spaudą, jei ją uoliai remsiame ir platinsime.

Reiškiai tamstoms, didžios padėkos ir pagarbos žodžius.

Kun. P. Kasčiukas,
50 W. 6th St.,
South Boston, Mass.

BROLIAI DARBININKAI IR SESĖS DARBININKES!

Kurie norite pasiūti pinigų savo giminiams Lietuvoje, ar tai litais arba doleriais, tai atsiminkite, kad "Darbininkas" jums knuteiausia patarimas.

"Darbininkas" netrukus atidarys pinigų siuntimo Lietuvos skyrių. Taigi visi jo prieštaliai darbininkai ir darbininkės to nepamirškite. Per "Darbininką" bus parankiausia ir saugiausia jums siųsti pinigų Lietuvon.

Apie dieną, kada pradėsime pinigų siuntimą, bus pranešta vėliau. Tikrai meldiami darbininkai nepamirškite savo geriausio draugo.

"DARBININKAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass.

DIDŽIAUSIOS METINĖS PRAKALBOS

RENGIA ŠV. KAZIMIERO R. K.

DRAUGIJA

NEDELIOJ, KOVO 4, 1923

7.30 val. vakare

POBAZNYTINEJE SALAJE

Penkta Gat., So. Boston, Mass.

Gerbiamieji: — Gavėnia mums yra patogiausias laikas pasiklausyti įdomių ir naudingų prakalbų, nes šiaip jau dažniausia esame užimti pasilinksminimais ir pramogomis.

Tai-gi šios prakalbos bus įdomios pasiklausyti, nes bus garbūs kalbėtojai išeseniai atvykę iš Lietuvos. Teipgi bus ir vietinių kalbėtojų, kur galėsime išgirsti daug ko įdomaus. Bus ir šiaip jau pamarginimų laike prakalbų.

Taigi, užkvičiame visus kaip vietinius teip ir apie linkes lietuves ir lietuvis atsilankyti koksaitlingiausia ant šių prakalbų, o užtikrinam kad būsite patenkinti.

Teipgi bus nauji nariai prirašomi už pusę įstojimo. Pagal amžiaus nariai priimami nuo 18 iki 45 metų. Atminkit gerbiamieji, kad yra naudinga prigulėti prie tokios draugijos, nes išmokta ligoje pašelpa 7 dol. į savaitę, pomirtinės \$200, mirus nario moterei, išmoka \$50.

Tai-gi, gerbiamieji, nepraleiskite šios progos nepasinaudoję.

Teipgi gerbiamieji nariai jūsi užduotimi yra pakalbinti savo draugus kad prisirašytų prie mūsų draugijos, nes ko daugiau bus narių, to daugiau galėsime veikti sau ir Lietuvos labui.

Užkvičiame visus

Valdyba.

GRAUDŲS VERKSMAI

Su leidimu Šv. Kazimiero Draugijos įgaliojimu, gerb. kun. Kačiuko, perspaudino mūsų viršminėtos Dr-jos išleistas Graudūs Verksmus. Knygtės jau galima gauti pas mus. Kaina 10c. viena. Klebonams ir agentams perkant ne mažiau 30 ekz. duodame nuosimtį.

"DARBININKAS"
366 B'way, Boston 27, Mass.

'Susijvenijimas Lietuvių R. K. Amerikoje

YRA GYVAM DRAUGSMAS! SERGANČIAM VIETN! MIESTANČIAM RAKYB!

Tai mūsų, lietuvių katalikų neapgraužiamas tvirtovė. Lietuvių katalikai! Jei dar prie šios organizacijos nepriklausai, užko nelaukdamas tuoj prisirašyk, nes ji:

1. Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00, \$2000.00, \$3000.00.
2. Afoka pašalpa nariams ligoniams kas savaitę po: \$3.00, \$7.00, \$10.00, \$14.00, \$21.00.
3. Selpia suvargusius narius ir našlėlius.
4. Nariai gauna S. L. R. K. A. organų, savaitinį laikraštį "Garsą".
5. Skleidžia apsvietą, leidžia gerus raštus ir dalina namams veltui.
6. Platina tikėjimą, dorą, rūpinasi tautos reikalais, remia Lietuvos respubliką.
7. Lengvoms sąlygomis apdraudžia valkus nuo vieny metų amžiaus.

Įstojimas į S. L. R. K. A. pigus, būcienai mokėtis lengva. Kuo pos yra visos didesnės lietuvių kolonijos Amerikoje, todėl nori- ciai informacijai, kreipkitės prie kuopų Sekretorių arba tiesiai: Čes- tro Raitinai:

S. L. R. K. AMERIKOJE

222 So. 9th str., Brooklyn, N. Y.

JONO BUTENO KONCERTAS

JONAS BUTENAS, baritonas.

BUS SUBATOJ, KOVO-MARCH 3 DIENA, 1923 METAIS LIETUVIŲ SVETAINĖJE Kampas Silver ir E gatvių, South Boston, Mass. Bus taipgi ir daugiau dainininkų ir dainininkių. Pradžia 8 val. vakare.

EXTRA! EXTRA!

NEPRALEISKITE PROGOS.

Ką tik atėjo iš Lietuvos siuntinys, Lietuvos Valstybės, Žemaičių, Gedimino, Vytauto ir Lietuvos senovės pilių ženklų.

Tie nepaprastai gražūs ženklai yra atviriausių formoje, kurių eina 40 į vieną sąsiuvinį. Kiekvienas minėtas ženklas, reiškia kokį nors atskirą miestą, pilį, apskritį, Lietuvos Valstybę ir kaip kuriuos mūsų tautos didvyrius. Štai tų istoriškų ženklų reikšmė:

1. Lietuvos ženkli.—Vyti.
2. Žemaičių ženkli.—Medka.
3. Gedimino ženkli.—Stulpai.
4. Vytauto ženkli.—Skydas.
5. Vilniaus.
6. Kauno.
7. Gardinai.
8. Šiauliai.
9. Marijampolė.
10. Gerasnaisys.
11. Telšiai.
12. Jurbarkas.
13. Viekšniai.
14. Ariogala.
15. Kernavė.
16. Rokiškis.
17. Rietavas.
18. Alytus.
19. Babilai.
20. Akmenas.
21. Skirmunė.
22. Baisogala.
23. Vilkaviki.
24. Kalvarija.
25. Darsūnė.
26. Pūnia.
27. Suvalkai.
28. Biržai.
29. Raseiniai.
30. Šeduva.
31. Velsona.
32. Mėkmariai.
33. Kiedainiai.
34. Mielogala.
35. Lyda.
36. Šauliai.
37. Valkininkai.
38. Daugai.
39. Pitsgė.
40. Babilinkai.

Nelabai senai gavome naujų tų albumelių siuntinį ir gavę pigiau parduosime pigiau. Dabartinė jų kaina bus 65c. už vieną. Agentams duodame 50%. LDS, nariams 50c. Pinigus siųskite:—

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, Boston 27, Mass.

MOSŲ KELIAI.

Kurie norite sužinoti pagrindus Krikščionių Demokratių Partijos Lietuvoje, kurie ja indomaujate, kurie stebitės jos veiklumu, tai nusipirkite viršminėtą knygą. Ji yra parašyta vieno iš tos partijos šūių Kun. Krupavičiaus.

Kaina jos tikrai 25c.

Adresuokite:

"DARBININKAS"

366 B'way, Boston 27, Mass.

Paieškojimai

PAIEŠKAU savo brolių Jono ir Felikso Rastauskių iš Šėtos miestelio, gyvenančių Chicagoje jau apie 10 metų, bet nieko nerašančių. Išėjo sesuo Stefanina su vyru Juozu Abramavičiumi, Ukmergė, LITHUANIA, Kalkijimo g. No. 39.

PAIEŠKAU Kazimiero Ulinio iš Maldžiūnų ir Augusto Kazulio iš Narinų kaimo, Žemėlio valsčiaus, Pasvalio ap., gyvenančių jau apie 20 metų Chicagoje ar kur kitur ir nieko nerašančių. Atsiliepti prašoma: LITHUANIA, Ukmergė, Knygynas "Sviesa."

PARSIDUODA

Parsiduoda nauji, šėsių kambarių rakandai. Kaina labai prieinama. Kas pirkis rakandus galės užimti ir kambarius. Atsisaukite greitai pas: 546 Fourth St., 2 angštas, So. Boston, Mass. (3)

Valgomus kambarius ir kiti kiti kambariai nesu gėra pėpa. Parsiduodimo prieštasis, tai negali apsidėti. Mrs. Whitney, 708 Dudley St. Dorchester. Telephone Columbia 3225. M. Kaina \$600.00.

MURINIS NAMAS su bienu ir DCO NOS KEPYKLA. Pufkili iškilus bienu per 18 m., geros intalios. Priešais pardavimo savininkas mūrė, o moterėi persunkti ir negali bėgti o vartyti. Priešais informacijai klauskite mus: MRS. M. GRINGENE, 131 Elm St., Elmsted, N. J. (13)

REIKALINGA

25 darbininkų lietuvių. Atsiliepti prašoma: 78 West Second St., So. Boston, Mass., bile dieną nuo 9 val. ryt.

Reikalingi darbininkai prie karpymo, taipgi mėsos mokiniai. Amer. Iron Rubber Company, Cambridge, Mass., netoli Kendall Square. (2)

ANT RENDOS

Yra namai po 3 kambarius ir po 6 kambarius, kiekvienas suaugęs, arba 1 kambarių kiekvienas namas; šiltes vanduo ir su maudykė, vis ant eido, City Pointe. Prieš rėndą. Klausite pas J. M. Feldžius, 300 Broadway So. Boston, Mass. (3)

AR NORI FARMOS?

Jei TATP, pristatys man savo antrąs stendius. Yra labai gėra progos su naujais pinigais įsigyti Kanados farmą, net link nuolatinės farmos pėtuose, nes jats pasiliks ubagų, mėgink gauti teigiamą, kuri apsinokėty. Kanadė-gi gauti gėra vieta ir gali gyvenimas ant farmos praturtėti.

Užduok man savo antrąs, o aš pristatysiu daugiau žinių. H. F. TALBOT, Thomaston, Conn. (3)

VIESAS ISPARDAVIMAS.

Mes esame pėkė 122,000 porų Suv. Valst. armijos Munson-tvirty čėvergų, didumo nuo 5 1/2 iki 22, kurie buvo tai didžiausia skalčius padėbta užsokymu Suv. Valstijų kontraktoriaus. Šie čėvergai yra gvarantuoti 10% nuok. tikros skuros, spalva jų tamsiai ruda—su liekavėliais nuo vandens ir dūlikų apsaugojimui. Tikra jų vertė šiu čėvergų yra \$6.00 pora. Bet mes tiek daug jų pėrkė, ir gėvė pigiau, galime juos juos parduoti po \$2.95.

Pristatys tikrą mērę ir mes pasiūsiame. Galėtis sūmākėt pastoriui tuos pinigus arba pristatys money orderu. Jeigu čėvergai pasirodyt ne tokie, kaip sakome, pristatys atgal, o mes nēriat sūgrūžinsime pinigų.

NATIONAL BAY STATE SHOE COMPANY
306 Broadway, New York City.

DR. A. J. GORMAN

(GUMBAUSKAS)

DANTISTAS

705 Main St., Montello, Mass.

[Kampus Broad St.]

Tel. Brockton 511-W.

DR. J. C. LANDZIUS

LIEKUTIS GYDYTOJAS IR

CHIRURGAS.

Gydo ligas ir chirurgijas ligas vyrų, moterų ir vaikų. Mėgiamas kraujo, apšaudus, klėpus ir ti. savo laboratorijoj. Sutelkia patarimus laisvalais kitus gyvenančiams. Adresas:

506 BROADWAY,

SOUTH BOSTON, MASS.

(Kampus G St. ir Broadway)

VALANDOS: 9-11, 2-4, 7-9

Tel. So. Boston 528

LIEKUTIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER

(KASPARAVIČIUS)

Lankinai pėkėis oting po No.

426 BROADWAY, So. Boston, Mass.

Ofiso Valandos:

Nuo 10 iki 12-30 rytė ir nuo 1-30

iki 6 ir nuo 6-30 iki 9 v. vak.

Ofisas uždarytas subotas vakarais

ir nedėliomis.

16 Metų South Boston

DR. H. S. STONE

AKIŲ SPECIALISTAS

800 W. BROADWAY

VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.

Tel. So. Boston 270

J. MACDONELL, M. D.

Gellius sušokėti ir lietuviškai.

OFISO VALANDOS:

Gyalsiki 9 val. Po pietų nuo 1-3

Vakarais nuo 6 iki 9.

546 Broadway, So. Boston.

SV. JONO EV. BL. PARALPINES

DRAUGYSTES VALDYBOS

ADRESAI.

PIRMINKAS — J. L. Petruskas,

252 Gold St., So. Boston, Mass.

VICE-PIRM. — Kazys Ambrozaitis,

492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

PROT. RAST. — Karolis Jankunas,

232 Gold St., So. Boston, Mass.

FIN. RASTININKAS — J. Švagžlys,

171 W. 5th St., So. Boston, Mass.

KASIERIUS — A. Naujėla, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.

MARSAUKA — J. Zalkis,

7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią

nedėdienį, kiekvieno mėnesio, 2-ą val.

po pietų 8v. Petro parapijos salėj, 402

E. Seventh St., South Boston, Mass.

SV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS

SOUTH BOSTON, MASS.

VALDYBOS ANTRAŠAI.

PIRMINKAS — Vl. Paulanukas,

30 B Street, So. Boston, Mass.

VICE-PIRM. — J. Jarauskas,

440 E. 6th St., So. Boston, Mass.

PROT. RAST. — A. Janušis,

1420 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

FIN. RAST. — K. Kiskis,

425 E. 8th St., So. Boston, Mass.

IZDININKAS — J. Švagžys,

111 Bowen St., So. Boston, Mass.

TVARKIDARIS — P. Laučka,

383 E. Fifth St., So. Boston, Mass.

DRAUGIOS antrašas reikė:

306 Broadway, So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko 2-ą

nedėdienį, kiekvieno mėnesio 1-ą val.

po pietų, parapijos svetainėj, 402 E.

Seventh St., So. Boston, Mass.

SV. ELZBIETOS DRAUGIJS

HARTFORD, CONNECTICUT

VALDYBOS ADRESAI.

Elab. Mielėnienė, pirminkė,

44 Cedar St., Hartford, Conn.

C. Labickienė, vice-pirminkė,

90 Sheldon Street, Hartford, Conn.

P. Labickienė, išlinkė,

44 Madison St., Hartford, Conn.

Marjona Katkauskaitė, fin. raštinkė,

10 Atlantic St., Hartford, Conn.